

Notat - Øvre Eiker Kulturminneråd

Vedr.: Referat fra seminaret "Minner i migrasjon" – innsamling og metode
Tid: Lørdag 6/9-2008
Sted: Lokalhistorisk Institutt, Oslo
Arrangør: Norsk folkeminnelag og Norsk lokalhistorisk Institutt
Deltakere: Bent Ek

Kl.10:00: Velkommen v/ prosjektleder Ida Tolgensbakk Vedeld

Innledet med en kort orientering om prosjektet og nettstedet www.mangfoldigeminner.no. Det bidras med rådgivning og kurs til de lokale prosjektene, og det er mulig å søke om støtte til tolk der dette er nødvendig.

Kl 10.15: Innvandring i Norge – historiske avtrykk v/ forsker Ola Alsvik

Foredraget konsentrerte seg om innvandring i de siste 30 årene og hvordan det er blitt framstilt i bygdeboksammenheng. Den tradisjonelle lokalhistorieskrivningen har tatt utgangspunkt i de bofastes historie, først og fremst på bygdene, med fokus på gården og slekta. Flytting har blitt oppfattet som noe unormalt og ofte som noe negativt. Dette har preget lokalhistoriearbeidet helt til i dag.

Det ble presentert eksempler på dette fra nye bøker om Oslo, Trondheim og Kristiansand - her skrives det om innvandrerne, men forfatterne tar alltid utgangspunkt i hvordan de bofaste oppfatter innvandrerne, ikke omvendt. Økt innvandring blandes sammen med andre utviklingstrekk som oppsto på samme tid, men ikke hadde noen spesiell sammenheng med innvandringen (f.eks "hippler og fremmedarbeidere", "asylsøkere og PCer"). Et eksempel på et valg av annerledes perspektiv er Figueiredos bok om Fredrikstads historie, der lokalsamfunnet skildres gjennom en innvandrer - det er imidlertid brukt en fiktiv historie.

Det er et problem at de skriftlige kildemateriale om innvandringen først og fremst forteller om problemer i møte mellom innvandrer og samfunn (sosialhjelp, skole, helse etc). Det er lett å legge stor vekt på kvantitative kilder (som det finnes en mengde av og som er lett tilgjengelig på SSBs nettsider). Derfor er det viktig med innsamling av dokumentasjon som gir et mindre skjevt bilde. Det er behov for kvalitative kilder som forteller historier om enkeltmennesker.

Kommentar: Dette bekrefter viktigheten av intervjuingsprosjektet. Dette er relevant i forhold til bygdebokprosjektet - ved å ta opp hvordan innvandrerne/innflytterne oppfatter Øvre Eiker, kan en få fram sider ved lokalsamfunnet som en går glipp av når en ser det fra de innfødtes side. Vi bør også intervju andre innflyttere, ikke bare innvandrere.

Kl 11.00: Folkeminner: immateriell kulturarv på vandring v/ kulturhistoriker Liv Bjørnhaug Johansen

Folkeminner omfatter en rekke ulike ting, fra sagn og eventyr til vitser, ordtak og grafitti, historier som går i arv fra generasjon til generasjon og minner fra eget liv. Alt dette forteller mye om en kulturs verdier og holdninger. Mange folkeminner er felles for mange kulturer - eventyr, folkeviser o.s.v. vandrer og finnes ofte i nesten identiske versjoner over store geografiske områder (f.eks. kråka og reven). Samtidig er folkeminnene avhengige av kulturell kontekst - en del historier og vitser blir meningsløse for dem som ikke kjenner de kulturelle referansene.

**KI 11.30: Metode og erfaringer fra Mangfoldige minner
v/ Ida Tolgensbakk Vedeld**

Prosjektet har fått god mottakelse blant innvandrerne - de aller fleste er positive til å bli intervjuet. Enkelte grupper er imidlertid enklere å komme i kontakt med enn andre - det er viktig å ikke overse de "tause" gruppene (f.eks. muslimske kvinner og polske fremmedarbeidere). På nettsidene ligger det en mal for intervjuerne - denne er blitt betydelig forenklet i forhold til den opprinnelige versjonen. Intervjuobjektet må få lov til å styre samtalen - hensikten med prosjektet er ikke å få fram dramatiske/traumatiske historier, men å samle informasjon om kulturell bakgrunn og hvordan en oppfatter møtet med norsk kultur.

Det ble demonstrert hvordan en kan logge seg inn på nettsidene og legge inn historier - dette blir ikke lagt ut på nettet før det er godkjent av prosjektledelsen.

Kommentar: Stoff fra Eiker må legges ut på nettsidene til prosjektet etter hvert som det blir klart. Dette blir en nyhet på Eiker Arkivs nettsider.